

Onze kenniseconomie begint bij de kinderopvang

Begin november overhandigde de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) het advies 'Naar een lerende economie' aan premier Rutte. In het rapport onderzoekt de WRR hoe Nederland zich in economische zin kan voorbereiden op de toekomst. 'Goed onderwijs is cruciaal', zegt de WRR. 'Om voorbereid te zijn op de toekomst moet Nederland investeren in kinderen en het onderwijs.' Kies nu voor Kinderen is verheugd over het rapport. Het is een enorme steun voor de ontwikkelingen in de kinderopvang dat de WRR een analyse heeft gemaakt en aanbevelingen doet die de ontwikkelingsstimulering vooropstelt en niet alleen het arbeidsmarktperspectief. Deze wijziging van paradigma is ook al twee jaar het streven van de campagne Kies nu voor Kinderen van de Bernard van Leer Foundation en het Kinderopvangfonds.

Wat beveelt de WRR aan? 'De WRR pleit voor een ander soort kinderopvang: minder nadruk op opvang, meer op onderwijs', aldus Peter van Lieshout, lid van de WRR in *De Volkskrant* van 5 november. Van Lieshout: 'In emancipatoire zin is er met kinderopvang weinig winst meer te boeken. Maar wel in educatieve zin. Maak van de kinderopvang een educatieve omgeving waarin je de cognitieve vermogens van kinderen uitdaagt. Niet op een schoolse, maar op een speelse manier. Het woord kinderopvang dekt de lading niet meer.'

In het rapport betoogt de WRR dat we ons in Nederland – in tegenstelling tot vele andere landen – onvoldoende realiseren dat investeren in jonge kinderen loont. Wetenschappelijk onderzoek heeft ruimschoots bewezen dat de ontwikkeling van kinderen in de eerste vier levensjaren van groot belang is. Onderzoek toont ook aan dat kinderen profijt hebben van een periode in goede kinderopvang en dat dit positieve effect ook jaren later terug te vinden is. Kinderen die kinderopvang bezoeken presteren niet alleen intellectueel beter maar beschikken ook over meer sociale vaardigheden, innovatief vermogen en creativiteit dan kinderen die niet naar kinderopvang zijn gegaan. En het zijn juist deze laatste capaciteiten die in de toekomst van cruciale betekenis voor ons zijn, stelt de WRR.

De kenniseconomie van morgen begint dus niet met de basisschool maar bij de kinderopvang, met name bij kinderen van 2 tot 4 jaar, de jaren waarin de grootste groei van synapsen in de hersenen plaatsvindt. Een integraal systeem voor alle kinderen vanaf 2 jaar wordt niet alleen door de WRR aanbevolen, maar volgt als aanbeveling ook uit het onderzoek van prof.

dr. Maurice Crul. Maurice Crul onderzocht welke landen in Europa het best slagen in de succesvolle integratie van kinderen van (Turkse) migranten en waarom. Op basis van zijn onderzoek komt hij tot de aanbeveling voor vroeger integratie van kinderen van alle groepen in een goed kinderopvangsysteem dat een duidelijk inhoudelijk verband vertoont met de basisschool. Hierin komen de voorstellen van Crul, de WRR en Kies nu voor Kinderen samen.

Het is opvallend dat in ons omringende landen deze gezichtspunten meer invloed hebben op het beleid dan in Nederland, zelfs in tijden van crisis. De WRR constateert dat het investeren in voorzieningen voor jonge kinderen in veel westerse landen volop in beweging is. Dat geldt voor Engeland en Wales, waar het recht voor alle kinderen is uitgebreid onder de huidige conservatief-liberale regering, en ook voor Vlaanderen en de Bondsrepubliek. Daar is het besef dat kinderopvang meer is dan een arbeidsmarkt-instrument doorgedrongen. Als dit in Nederland wordt herkend en erkend, volgen voorstellen voor de verbetering van ons systeem min of meer vanzelf. Dan kunnen de ideologische verschillen van inzicht plaatsmaken voor gezond economisch verstand, aldus de WRR.

Een cruciaal punt is de kwaliteit. Er heerst grote consensus onder wetenschappers, praktijkmensen en overheden in Europa over het belang van kwaliteit. Belangrijke aanbevelingen zijn: een erkend curriculum, inzet van hoger geschoolde pedagogisch medewerkers op strategische posities en pedagogisch geschoolde directies. Dit alles kost geld, maar als we de baten blijven verwaarlozen in de discussie is er geen blijvende verbetering mogelijk. De kost gaat voor een zekere baat uit. Die kosten zijn goed te overzien, zoals blijkt uit het SEO-onderzoek dat de Bernard van Leer Foundation en Het Kinderopvangfonds nu tot tweemaal toe hebben laten doen. Door minder versnippering en enkele beperkte financiële verschuivingen zijn veel betere ontwikkelingsresultaten te behalen, zelfs binnen het huidige budget.

Kaj van Broekhoven
en Jeanet van de Korput

De rubriek BBMP-Ingezonden staat open voor bijdragen van BBMP-lezers. Op deze pagina kunt u uw mening geven over een artikel in een voorgaande BBMP. Wilt u een bijdrage leveren? Mail dan naar E: bbmp@bbmp.nl.

Deze keer een bijdrage van Kaj van Broekhoven en Jeanet van de Korput van de Bernard van Leer Foundation.

Als trekkers van de campagne Kies nu voor Kinderen van de Bernard van Leer Foundation en Het Kinderopvangfonds reflecteren zij op het rapport 'Naar een lerende economie' van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid. Het advies van de WRR sluit naadloos aan bij het pleidooi van Kies nu voor Kinderen, zo stellen zij verheugd vast.

